

Medlemmer i Rødøy kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Onsdag, 26. august 2020 kl. 09.00

Møtested: Rødøy rådhus, Vågaholmen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
15/20	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 16. juni 2020
16/20	Bestilling av forvaltningsrevisjon: Saksforberedelse og vedtaksoppfølging
17/20	Reglement for Rødøy kontrollutvalg
18/20	Høring – utredning av omdanning og utvidelse av Salten kontrollutvalgsservice
19/20	Budsjett for kontroll og tilsyn 2021
20/20	Orienteringer
21/20	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Rødøy, 19. august 2020

Sindre Engseth (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, rådmann, revisor: Deloitte AS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (varamedlemmer møter kun etter særskilt innkalling).

SAK 15/20**Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 16. juni 2020****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
26.08.2020**Vedlegg:**

- a) Rødøy kontrollutvalg, 16. juni 2020: Protokoll fra kontrollutvalgets møte

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra kontrollutvalgets forrige møte legges frem for endelig godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 16. juni 2020 godkjennes.

Inndyr, 19. august 2020
Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – RØDØY KONTROLLUTVALG

Møtedato: Tirsdag, 16. juni 2020 kl. 12.00 – 14.15

Møtested: Fjernmøte, Teams

Saksnr.: 09/20 – 14/20

Til stede:

Sindre Engseth, leder,
Monica Karlsen, medlem
Marit Hagtvedt, medlem

Forfall:

Isak Vangstad, nestleder

Varamedlemmer:

Ingvild Karlsen møtte for Isak Vangstad

Ikke møtt:

Kjell Viggo Ovesen

Øvrige:

Rådmann Kitt Grønningsæter, sak 10/20, 13/20
Settesekretær sak 12/20 Berit Pedersen, Nordland fylkeskommune
Oppdragsleder Merete Frantzen, og
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Harald Halvorsen, Deloitte
Sekretær for kontrollutvalget Lars Hansen

**Godkjenning av innkalling
sakliste**

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Ingen.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
09/20	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 4. mars 2020
10/20	Årsregnskap Rødøy kommune 2019 – uttalelse fra kontrollutvalget
11/20	Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023
12/20	Sekretariatsordningen for kontrollutvalget i Rødøy kommune
13/20	Orienteringer
14/20	Eventuelt

09/20 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 4. mars 2020

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 4. mars 2020 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 4. mars 2020 godkjennes.

10/20 Årsregnskap Rødøy kommune 2019 – uttalelse fra kontrollutvalget

Rådmann Kitt Grønningsæter møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Til kommunestyret i Rødøy:

Kontrollutvalgets uttalelse om Rødøy kommunes årsregnskap for 2019.

Kontrollutvalget har i møte 16. juni 2020 behandlet Rødøy kommunes årsregnskap for 2019.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen som er datert 11. juni 2020, og rådmannens årsberetning for 2019. I tillegg har rådmannen og revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger

Kontrollutvalget tilrår at det foreliggende regnskap for 2019 godkjennes av kommunestyret.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet for 2019 viser et mindreforbruk med kr 4 162 285. Kontrollutvalget er ikke kjent med forslag til disponering av mindreforbruket.

Kontrollutvalget viser til brev fra revisor: Revisjonsrapport nr 2. Utvalget vil påse at de forhold som revisor påpeker får sin oppfølging.

Ut over ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen som er datert 11. juni 2020, har kontrollutvalget ikke merknader til Rødøy kommunes årsregnskap for 2019.

Omforent forslag:

Til kommunestyret i Rødøy:

Kontrollutvalgets uttalelse om Rødøy kommunes årsregnskap for 2019.

Kontrollutvalget har i møte 16. juni 2020 behandlet Rødøy kommunes årsregnskap for 2019.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen som er datert 11. juni 2020, og rådmannens årsberetning for 2019. I tillegg har rådmannen og revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger

Kontrollutvalget tilrår at det foreliggende regnskap for 2019 godkjennes av kommunestyret.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet for 2019 viser et mindreforbruk med kr 4 162 285. Kontrollutvalget er kjent med forslag til disponering av mindreforbruket i form av avsetning til fond. Utvalget har ikke merknader til forslaget.

Kontrollutvalget viser til brev fra revisor: Revisjonsrapport nr 2. Utvalget vil påse at de forhold som revisor påpeker får sin oppfølging.

Ut over ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen som er datert 11. juni 2020, har kontrollutvalget ikke merknader til Rødøy kommunes årsregnskap for 2019.

Votering:

Omforent forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Til kommunestyret i Rødøy:

Kontrollutvalgets uttalelse om Rødøy kommunes årsregnskap for 2019.

Kontrollutvalget har i møte 16. juni 2020 behandlet Rødøy kommunes årsregnskap for 2019.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen som er datert 11. juni 2020, og rådmannens årsberetning for 2019. I tillegg har rådmannen og revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger

Kontrollutvalget tilrår at det foreliggende regnskap for 2019 godkjennes av kommunestyret.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet for 2019 viser et mindreforbruk med kr 4 162 285. Kontrollutvalget er kjent med forslag til disponering av mindreforbruket i form av avsetning til fond. Utvalget har ikke merknader til forslaget.

Kontrollutvalget viser til brev fra revisor: Revisjonsrapport nr 2. Utvalget vil påse at de forhold som revisor påpeker får sin oppfølging.

Ut over ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen som er datert 11. juni 2020, har kontrollutvalget ikke merknader til Rødøy kommunes årsregnskap for 2019.

11/20 Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023

Saken ble behandlet før sak 10/20.

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 med følgende prioriterte tema for forvaltningsrevisjon:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planene, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekter innenfor de utvalgte områdene i planen.

Omforent forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 med følgende prioriterte tema for forvaltningsrevisjon:

1. Oppfølging av kommunestyrets vedtak
2. Offentlige anskaffelser
3. Informasjonssikkerhet
4. Vann og avløp – internkontroll og beredskap
5. Grunnskole / bibliotek
6. Sykefravær - rutiner

Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planene, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekter innenfor de utvalgte områdene i planen.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til vedtak):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 med følgende prioriterte tema for forvaltningsrevisjon:

1. Oppfølging av kommunestyrets vedtak
2. Offentlige anskaffelser
3. Informasjonssikkerhet
4. Vann og avløp – internkontroll og beredskap
5. Grunnskole / bibliotek
6. Sykefravær - rutiner

Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planene, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekter innenfor de utvalgte områdene i planen.

12/20 Sekretariatsordningen for kontrollutvalget i Rødøy kommune

Saken ble behandlet før sak 10/20.

Sekretær for kontrollutvalget, Lars Hansen, fratradte under behandling av saken, grunnet inhabilitet. Berit Pedersen, Nordland fylkeskommune, ivaretok sekretariatsfunksjonen under

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

Alternativ I:

Rødøy kommunestyre går inn som deltaker i Salten kontrollutvalgsservice når selskapet er omdannet til kommunalt oppgavefellesskap.

Alternativ II:

Rødøy kommunestyre vedtar at kontrollutvalget undersøker muligheten til å gå inn som deltaker i et eksisterende IKS med flere enn 1 ansatt.

Votering:

Forslag til vedtak Alternativ I ble enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til kommunestyret):

Rødøy kommunestyre går inn som deltaker i Salten kontrollutvalgsservice når selskapet er omdannet til kommunalt oppgavefellesskap.

13/20 Orienteringer

Rådmannen orienterte om utslippstillatelse i forbindelse med utslippstillatelse ved Helgeland smolt i Reppen. Redegjørelsen legges ved protokollen.

Omforent forslag til vedtak

Redegjørelsen fra rådmannen tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen fra rådmannen tas til orientering.

Sekretariatet orienterte:

- Om dokument vedlagt saken.
- Om styremøte i Salten kontrollutvalgsservice, herunder at utredning om endret organisering kommer på høring til kontrollutvalgene til høsten.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak

Omforent forslag til vedtak:

Orienteringene tas til etterretning.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Orienteringene tas til etterretning.

14/20 Eventuelt

Neste møte: Ifølge møteplanen er dette fastsatt til 20. november 2020. Av hensyn til bestilling av forvaltningsrevisjon gjennomfører utvalget et ekstra møte etter sommerferien. Sekretær sender epost til medlemmene med aktuelle datoer.

Det fremkom ikke ytterligere saker til behandling.

Inndyr, 16. juni 2020

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer,
Rødøy kommune v/ ordfører og rådmann,
Revisor Deloitte AS

SAK 16/20**Bestilling av forvaltningsrevisjon: Saksforberedelse og vedtaksoppfølging****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
26.08.2020**Vedlegg:**

- Rødøy kommunestyre, 26. juni 2020: Utskrift av vedtak Kontrollutvalget: Plan for forvaltningsrevisjon
- Deloitte, august 2020: Prosjektplan Forvaltningsrevisjon: Saksforberedelse og vedtaksoppfølging

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret vedtok i sin sak 044/20 Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2023. Etter innstilling fra kontrollutvalget ble følgende prioriterte områder for forvaltningsrevisjon vedtatt:

1. Oppfølging av kommunestyrets vedtak
2. Offentlige anskaffelser
3. Informasjonssikkerhet
4. Vann og avløp – internkontroll og beredskap
5. Grunnskole / bibliotek
6. Sykefravær - rutiner

Kommunestyret ga kontrollutvalget fullmakt til å foreta endringer av planen.

Som en oppfølging av kommunestyrets vedtak er revisor bedt om å utarbeide en prosjektplan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon tilknyttet prioritert nummer 1. I vedlagte prosjektplan er formålet med forvaltningsrevisjonen følgende:

å undersøke og vurdere om Rødøy kommune har etablert system og rutiner som sikrer at politiske vedtak i kommunestyret blir iverksatt og fulgt opp, samt hvordan vedtaksoppfølgingen gjennomføres og i hvilken grad administrasjonen lykkes med å gjennomføre og følge opp kommunestyrets vedtak. Videre er det et formål å undersøke og vurdere om kommunen har etablert system og rutiner som sikrer at politiske saker som skal til behandling i kommunestyret blir forsvarlig utredet (for eksempel saker som kommunestyret har vedtatt at administrasjonen skal utrede og føre tilbake til kommunestyret for behandling).

For å belyse dette legger revisor opp til undersøkelser om følgende tre problemstillinger:

1. I hvilken grad er det etablert rutiner for oppfølging og iverksettelse av politiske vedtak?
 - a. Har kommunen etablert system for registrering av politiske vedtak, som også dokumenterer status for oppfølging/iverksettelse?
 - b. Hvordan er arbeidet med oppfølging av politiske vedtak organisert?
 - i. Er ansvar og oppgaver for oppfølging av politiske vedtak tydelig fordelt?
 - c. I hvilken grad er det etablert rutiner for å avklare/tolke politiske vedtak dersom noe fremstår som uklart?
 - d. Har kommunen rutiner for å rapportere på vedtaksoppfølging til politisk nivå, herunder rutiner for å rapportere om eventuelle uventede hendelser, avvik eller kapasitets-/kompetanseutfordringer som påvirker iverksettelsen/oppfølgingen av vedtakene?
2. I hvilken grad lykkes administrasjonen med å følge opp kommunestyrets vedtak i samsvar med eventuelle forutsetninger fra kommunestyret?
3. I hvilken grad har kommunen etablert system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig saksforberedelse av politiske saker?
 - a. Er det etablert veiledere, maler, sjekklister eller lignende til bruk som støtte/hjelpemiddel i forbindelse med saksforberedelse/utredning av politiske saker?
 - b. Er det etablert retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning av saksutredninger i forbindelse med forberedelse av politiske saker?
 - c. I hvilken grad er det etablert system og rutiner for å sikre at saksutredninger blir ferdigstilt så raskt som mulig og innen eventuelle frister som er satt?

Revisjonskriterier (krav, normer og/eller standarder som den reviderte vurderes i forhold til) vil være hentet fra

- Kommuneloven
- KS Folkevalgprogram 2019-2023 «Tillit» (bl.a i forhold til oppfølging av vedtak)

Revisor opplyser at det beregnes brukt cirka 207 timer på gjennomføring av prosjektet. Ifølge prosjektplanen skal endelig rapport slik at den kan sendes over til sekretariatet medio desember 2020.

Vurdering:

Prosjektplanen inneholder problemstillinger, revisjonskriterier, og metodebruk slik det rådes til i Norges Kommunerevisorforbunds (NKRF) RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Beregnet tidsbruk må anses å være normalt for en forvaltningsrevisjon av dette omfang, og det planlegges altså levert rapport medio desember 2020. Kontrollutvalget er satt opp med ett ytterligere møte i år, og dette er fredag 20. november.

Det legges opp til en nærmere gjennomgang og drøfting av prosjektplanen i utvalgets møte, og at vedtatt prosjektplan med eventuelle endringer / presiseringer vedtas som kontrollutvalgets bestilling.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av forvaltningsrevisjon Saksforberedelse og vedtaksoppfølging slik det er beskrevet i prosjektplan datert august 2020.

Innenfor rammen av forvaltningsrevisjonens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justering av fastsatt problemstilling ved behov.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

Inndyr, 19. august 2020

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift av møteprotokoll

for Rødøy kommunestyre i møte onsdag den 26.06.2020, Rødøy rådhus
Av 17 medlemmer var 17 tilstede (medregnet møtende varamedlemmer).

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 5.8.2020
Jnr. 20/732
Arkiv nr. 420 9-1
Hjemmel u off:

Sak 044/2020: KONTROLLUTVALGET: PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON
Jf. saksutredning 14020

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 med følgende prioriterte tema for forvaltningsrevisjon:

1. Oppfølging av kommunestyrets vedtak
2. Offentlige anskaffelser
3. Informasjonssikkerhet
4. Vann og avløp – internkontroll og beredskap
5. Grunnskole/bibliotek
6. Sykefravær - rutiner

Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planene, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekter innenfor de utvalgte områdene i planen.

Vedtak:

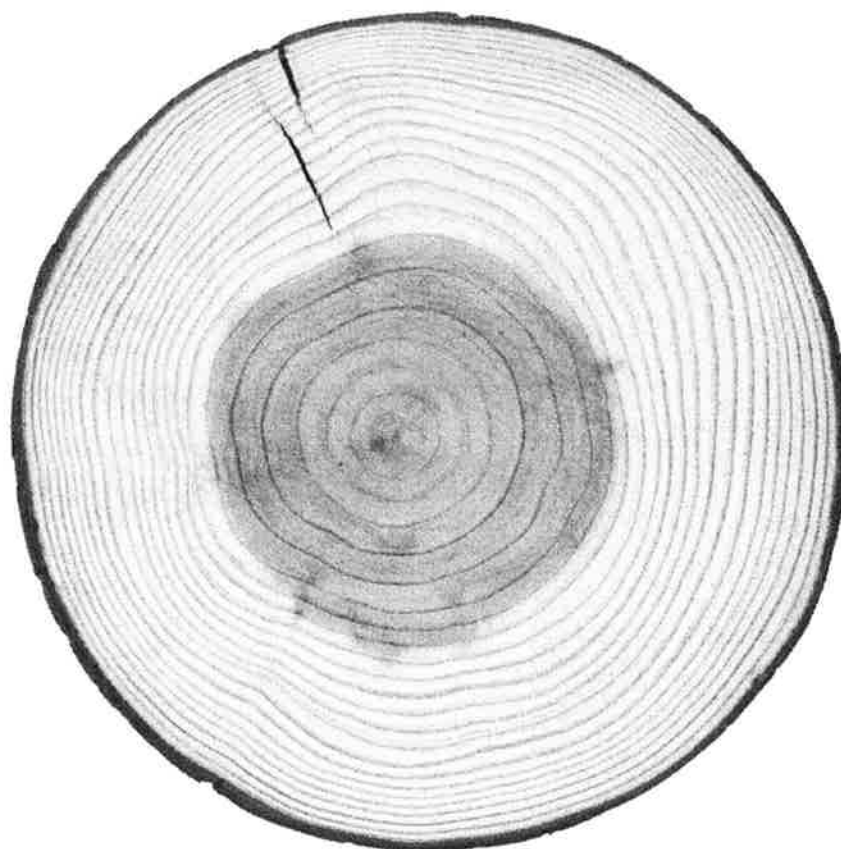
Som innstillingen. Enstemmig.

Rett utskrift bekreftes

Rødøy kommune, formannskapskontoret den 26.06.2020

June V. Seljevoll
June Vibeke Seljevoll, konsulent

Salten kontrollutvalgsservice
Dato
Jnr.
Arkiv nr.
Hjemmel u off:

Forvaltningsrevisjon | Rødøy kommune
Saksforberedelse og vedtaksoppfølging
Prosjektplan/engagement letter

August 2020

«Forvaltningsrevisjon av
saksforberedelse og
vedtaksoppfølging - prosjektplan»

August 2020

Prosjektplan utarbeidet for Rødøy
kommune av Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen,
5892 Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhold

1. Formål og problemstillinger	4
2. Revisjonskriterier	6
3. Metode	8
4. Tid og ressursbruk	9

1. Formål og problemstillinger

1.1 Bakgrunn

Deloitte har i samsvar med bestilling fra kontrollutvalget utarbeidet en prosjektplan for forvaltningsrevisjon av saksforberedelse og vedtaksoppfølging i Rødøy kommune.

«Oppfølging av kommunestyrets vedtak» ble prioritert som tema nr. 1 for forvaltningsrevisjon i kontrollutvalget i Rødøy kommunes forslag til plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2023. Planen ble vedtatt av kommunestyret i sak 044/2020, 26. juni 2020.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen (ROV-vurdering) som lå til grunn for kontrollutvalgets prioritering av tema for forvaltningsrevisjon, blir det stilt spørsmål ved om gjennomføring av kommunestyrets vedtak alltid har vært tilfredsstillende. Spørsmålet settes i ROV-vurderingen i sammenheng med kontrollutvalgets gjennomgang i 2019 av fremdrift i gjennomføring av utvalgte investeringsprosjekter. Kontrollutvalget peker på at sett i lys av den gjennomføringen, bør oppfølging av kommunestyrets vedtak gjøres gjenstand for en bredere gjennomgang og vurdering, med det formål å få svar på hvordan og i hvilken grad kommunestyrets vedtak gjennomføres og følges opp.

1.2 Formål og problemstillinger

Formålet med forvaltningsrevisjonen vil være å undersøke og vurdere om Rødøy kommune har etablert system og rutiner som sikrer at politiske vedtak i kommunestyret blir iverksatt og fulgt opp, samt hvordan vedtaksoppfølgingen gjennomføres og i hvilken grad administrasjonen lykkes med å gjennomføre og følge opp kommunestyrets vedtak. Videre er det et formål å undersøke og vurdere om kommunen har etablert system og rutiner som sikrer at politiske saker som skal til behandling i kommunestyret blir forsvarlig utredet (for eksempel saker som kommunestyret har vedtatt at administrasjonen skal utrede og føre tilbake til kommunestyret for behandling).

Med bakgrunn i formålet er det utarbeidet følgende problemstillinger som vil bli undersøkt:

1. I hvilken grad er det etablert rutiner for oppfølging og iverksettelse av politiske vedtak?

- a. Har kommunen etablert system for registrering av politiske vedtak, som også dokumenterer status for oppfølging/iverksettelse?
- b. Hvordan er arbeidet med oppfølging av politiske vedtak organisert?
 - i. Er ansvar og oppgaver for oppfølging av politiske vedtak tydelig fordelt?
- c. I hvilken grad er det etablert rutiner for å avklare/tolke politiske vedtak dersom noe fremstår som uklart?
- d. Har kommunen rutiner for å rapportere på vedtaksoppfølging til politisk nivå, herunder rutiner for å rapportere om eventuelle uventede hendelser, avvik eller kapasitets-/kompetanseutfordringer som påvirker iverksettelsen/oppfølgingen av vedtakene?

2. I hvilken grad lykkes administrasjonen med å følge opp kommunestyrets vedtak i samsvar med eventuelle forutsetninger fra kommunestyret?

3. I hvilken grad har kommunen etablert system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig saksforberedelse av politiske saker?

- a. Er det etablert veiledere, maler, sjekklister eller lignende til bruk som støtte/hjelpemiddel i forbindelse med saksforberedelse/utredning av politiske saker?
- b. Er det etablert retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning av saksutredninger i forbindelse med forberedelse av politiske saker?
- c. I hvilken grad er det etablert system og rutiner for å sikre at saksutredninger blir ferdigstilt så raskt som mulig og innen eventuelle frister som er satt?

1.3 Avgrensninger

Forvaltningsrevisjonen er avgrenset til å omhandle oppfølging av politiske vedtak fattet i kommunestyret. Oppfølging av administrative vedtak etter kommunens delegeringsreglement er ikke omfattet av forvaltningsrevisjonen.

2. Revisjonskriterier

2.1 Innledning

Revisjonskriteriene vil bli hentet fra og utledet av autoritative kilder, rettsregler, politiske vedtak og fastsatte retningslinjer. Revisjonskriteriene under er ikke uttømmende for hva som kan være relevant i forvaltningsrevisjonen. Andre kriterium vil kunne komme til dersom det skulle være nødvendig for å få en fullstendig undersøkelse og vurdering av problemstillingene.

2.2 Kommuneloven

I kommuneloven § 13-1, 3. og 4. ledd, går det frem følgende krav til kommunedirektøren:

«Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.»

Kommunelovens kapittel 25 inneholder nye og skjerpede bestemmelser knyttet til kommunens internkontroll. Disse bestemmelsene er inntil videre ikke trådt i kraft, og frem til dette skjer, gjelder bestemmelsene i gammel lov, jf. kommuneloven § 31-3:

«Fram til kapittel 25 trer i kraft gjelder følgende bestemmelser:

- a) Kommunedirektøren skal sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll.
- b) I årsberetningen skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll med virksomheten.
- c) Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.»

I proposisjonen til gammel kommunelov¹ står følgende kommentar til kravet om betryggende kontroll:

«Selv om administrasjonssjefen etter kommuneloven i dag ikke eksplisitt er pålagt å etablere internkontroll, må ansvaret for slik kontroll regnes som en nødvendig del av administrasjonssjefens ledelsesansvar. Det er i tråd med allment aksepterte ledelsesprinsipper at en leder av en virksomhet etablerer rutiner og systemer som blant annet skal bidra til å sikre at organisasjonen når de mål som er satt, og at formuesforvaltningen er ordnet på forsvarlig måte.»

I Ot.prp.nr.70 (2002-2003) blir det videre vist til at internkontroll først og fremst er et ledelsesverktøy, og

«(...) er en integrert del av ledelsens styring av organisasjonen. Internkontroll defineres i videste forstand som en prosess, iverksatt og gjennomført av virksomhetens ledere og ansatte, med formål å sikre måloppnåelse på følgende områder:

- Målrettet og effektiv drift
- Pålitelig ekstern rapportering
- Overholdelse av gjeldende lover og regelverk.»

Det er flere anerkjente rammeverk som beskriver grunnprinsipp for god internkontroll. Et av de mest brukte rammeverkene for internkontroll er COSO-modellen.²

¹ Ot.prp.nr.70 (2002-2003). *Om lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (kommunal revisjon).*

² COSO: *Internal Control – Integrated Framework (2013).*

Hovedelementene i COSO-modellen er felles for flere av de ulike rammeverkene for internkontroll. De viktigste elementene er:

- kontrollmiljø
- risikovurdering
- kontrollaktiviteter
- kommunikasjon og informasjon
- ledelsesoppfølging

2.3 KS Folkevalgtprogram 2019-2023 «Tillit»

I KS sitt folkevalgtprogram 2019-2023, «Tillit», står det følgende om kommunedirektørens ansvar for å følge opp vedtak:

«Kommunedirektøren skal være både uavhengig av og lojal mot hele kommunestyret eller fylkestinget. Med «uavhengig» menes at kommunedirektørens ansettelsesforhold skal være uberørt av endringer i kommunestyrets og fylkestingets sammensetning. Med «lojal» menes at kommunedirektøren skal gjennomføre alle vedtak som er fattet av folkevalgte organer, men også at kommunedirektøren melder fra om det er faktiske eller rettslige utfordringer som har vesentlig betydning for iverksetting av et vedtak. Dersom et vedtak i et folkevalgt organ er lovstridig, plikter kommunedirektøren å gjøre organet oppmerksom på dette.»³

Videre står følgende om fortolkning av vedtak og informasjonsflyt mellom politisk og administrativt nivå:

«Kommunedirektørens oppgave er å fortolke og omsette vedtakene i praksis. Det er derfor viktig at vedtakene er tydelige, selv om det kan være utfordrende. Tydelige og klare vedtak gir administrasjonen den beste forutsetningen for å iverksette vedtaket. [...]»⁴

[...] Riktig og god informasjon om kommunens virksomhet og leveranser er en viktig betingelse for å kunne utøve effektiv og treffsikker politisk styring. Kommunedirektøren og ordføreren må gi løpende og god informasjon til hverandre.»⁵

Om rapportering fra administrasjonen til politikerne, står videre følgende:

«Kommunedirektøren bør jevnlig gi dere folkevalgte informasjon om tilstanden i administrasjonen og tjenesteproduksjonen. Slik informasjon gis som regel i formaliserte, skriftlige rapporter. Spørsmålet er ofte ikke om informasjonen skal gis til de folkevalgte, men om hvem som skal styre informasjonen. Det er derfor viktig at kommunedirektøren tar aktive grep for å synliggjøre åpenhet og vilje til strukturert informasjonsflyt. Kommunedirektøren bør se til at hele kommunestyret eller fylkestinget får tilgang til samme informasjon.»⁶

I veilederen peker KS også at føringer og instruksjoner som de folkevalgte gir til administrasjonen, skal skje i vedtaks form:

«Kommunedirektøren har en sammensatt rolle i norske kommuner og fylkeskommuner. Kjernen i dette er at kommunedirektøren er aktivt involvert i alle faser av de lokale politiske prosessene, fra forslag, til iverksetting og evaluering. Føringer og instruksjoner som dere folkevalgte gir, skal skje i kraft av vedtak, ikke gjennom mer vage signaler, eller ordførers forventninger til kommunedirektøren, eller gjennom det kommunedirektøren har oppfattet er flertallets syn. Dersom kommunedirektørens rolle skal begrenses eller styres av kommunestyret, må det skje i kraft av vedtak.»⁷

³ KS Folkevalgtprogram 2019-2023: *Tillit*, s. 91.

⁴ *Ibid.*, s. 92.

⁵ *Ibid.*, s. 93.

⁶ *Ibid.*, s. 94.

⁷ *Ibid.*, s. 91.

3. Metode

Deloitte utfører forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldende standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) og kvalitetssikring er underlagt kravene til kvalitetssikring i Deloitte Policy Manual (DPM).

3.1 Dokumentanalyse

Rettsregler og kommunale vedtak vil bli gjennomgått og benyttet som revisjonskriterier. Videre vil informasjon om kommunen og dokumentasjon på etterlevelse av interne rutiner, regelverk mm. bli samlet inn og analysert. Innsamlet dokumentasjon vil bli vurdert opp mot revisjonskriteriene.

3.2 Intervju

For å få supplerende informasjon til skriftlige kilder vil Deloitte intervju utvalgte personer fra Rødøy kommune som er involvert i arbeidet med saksforberedelse og vedtaksoppfølging. Utvalget vil omfatte både administrativt ansatte og folkevalgte. Vi tar sikte på å gjennomføre ca. 4-5 intervjuer (avhengig av hvordan kommunens arbeid på området er organisert).

3.3 Stikkprøvegjennomgang

Revisjonen vil gjennomføre en stikkprøvekontroll av fem kommunestyrevedtak for å vurdere oppfølgingen av disse opp mot forvaltningsrevisjonens problemstillinger. Vedtakene vil bli valgt ut fra perioden 2016–2020.

3.4 Verifisering og høring

Oppsummering av intervju vil bli sendt til de som har blitt intervjuet for verifisering. Det er informasjon fra de verifiserte intervjureferatene som vil bli benyttet i rapporten. Faktadelen i rapporten vil bli sendt til kommunen for verifisering. Deretter vil hele rapporten, inkludert vurderingsdel og forslag til tiltak, bli sendt til rådmannen for uttalelse. Rådmannens høringsuttalelse vil bli vedlagt den endelige rapporten som blir sendt til kontrollutvalget.

4. Tid og ressursbruk

4.1 Nøkkelpersonell

Birte Bjørkelo er oppdragsansvarlig partner på oppdraget. I tillegg vil teamet bestå av prosjektleder Iver Fiksdal (manager), og prosjektmedarbeiderne Annbjørg Ryssdal (consultant) og Samson Kleven Johnsen (consultant). Deloitte har satt sammen et team som sikrer at prosjektet blir gjennomført i samsvar med gjeldende retningslinjer, samt med nødvendig kompetanse og erfaring innenfor kommunal revisjon.

4.2 Ressursbruk

Med utgangspunkt i prosjektets karakter og planen som er lagt for hvordan prosjektet skal gjennomføres vil det ta totalt 207 timer å gjennomføre prosjektet. Dette inkluderer forberedelse av prosjektet, utarbeidelse av problemstillinger og prosjektplan, forberedelse og gjennomføring av datainnsamling, analyse av data og utarbeidelse og kvalitetssikring av rapport. Timetallet omfatter også presentasjon av ferdig rapport for kontrollutvalget.

Timeestimatet inkluderer ikke forberedelse og gjennomføring av presentasjon i kommunestyret. En eventuell presentasjon av rapporten i kommunestyret vil bli fakturert etter medgått tid, inntil 6 timer i tillegg til det totale timetallet som er presentert over.

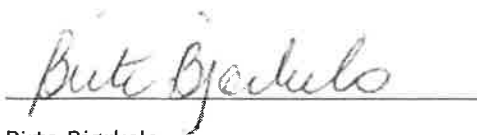
Se vedlegg for oversikt over timefordeling.

4.3 Gjennomføringsplan

Oppstart av prosjektet vil være september 2020 og rapporten vil være klar for oversending til kontrollutvalget ved sekretariatet medio desember 2020. For å kunne gjennomføre prosjektet innen denne fristen og med stipulert timebruk er det nødvendig at kommunen sender over etterspurt dokumentasjon innen de frister som blir satt, og at utvalgte personer stiller til og verifiserer intervju.

Fakturering av kostnadene ved prosjektet vil skje i samsvar med avtale mellom Rødøy kommune og Deloitte.

Bergen, 12. august 2020

Birte Bjørkelo

Oppdragsansvarlig partner

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

© 2020 Deloitte AS

SAK 17/20

Reglement for Rødøy kontrollutvalg

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
26.08.2020

Vedlegg:

- a) Utkast: Reglement for Rødøy kontrollutvalg

Bakgrunn:

I henhold til kontrollutvalgets virksomhetsplan for 2020, skal utvalget ha til behandling sak om Reglement for kontrollutvalg. Ny kommunelov (2018) bestemmer i § 5-13 at folkevalgte organer skal ha et reglement som fastsetter

- a) *organets virkeområde og eventuelle vedtaksmyndighet*
- b) *tidsperioden som organet er opprettet for*
- c) *eventuelle andre sentrale bestemmelser om organets virksomhet.*

Kommunale kontrollutvalg omfattes av bestemmelsen. Jfr kommentarutgaven til kommuneloven (Overå, Bernt, 2019) er det det folkevalgte organets oppnevningsmyndighet som har kompetanse til å fastsette reglementet. For kontrollutvalgets del vil dette være kommunestyret.

Det er ellers ikke gitt føringer og bestemmelser om slike reglementer, men temaet er bl.a berørt i Kommunaldepartementets veileder, Kontrollutvalgshåndboken:

«For å klargjøre rammene for og innholdet i kontrollutvalgets oppgaver kan kommunestyret fastsette et reglement for utvalget. Reglementet kan blant annet inneholde retningslinjer for valg, sammensetning av utvalget, retningslinjer for saksbehandlingen i utvalget og en angivelse av utvalgets oppgaver. Videre kan

reglementet omfatte krav til møtehyppighet, rutiner knyttet til budsjettbehandling og retningslinjer for evaluering av kontrollutvalgets virksomhet. Reglementet kan ikke fastsette retningslinjer som begrenser eller som er i strid med gjeldende regelverk for kontrollutvalget.

Det er som regel kontrollutvalget som utarbeider forslag til reglement, med bistand fra sekretariatet. Reglementet for kontrollutvalget skal behandles i kommunestyret på tilsvarende måte som reglement for andre politiske utvalg.»

Om det vedlagte forslaget til reglement:

Forslaget er basert på reglementer for andre kontrollutvalg, bl.a Steinkjer og Harstad. Forslaget inneholder for en stor del henvisninger til relevante bestemmelser i kommunelov og forskrift, og dette gjentas dermed ikke i saksfremlegget.

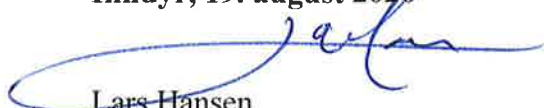
Særskilt om fjernmøter:

Kommunelovens § 11-7 inneholder en bestemmelse om at «*Kommunestyret og fylkestinget kan selv beslutte at folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen skal ha adgang til å holde møter som fjernmøte.*». Som en følge av pandemien var denne bestemmelsen lempet på i en egen forskrift for perioden 13. mars 2020- 1. august 2020. Den midlertidige forskriften åpnet for at folkevalgte organer, inkludert kontrollutvalg, kunne gjennomføre fjernmøter uten at kommunestyret hadde besluttet dette. Muligheten falt bort 1. august 2020, og det foreslås at kommunestyret gjennom reglementet beslutter at kontrollutvalget kan gjennomføre fjernmøter også i fortsettelsen. Dog slik at en del større saker innen kontroll og tilsyn behandles i fysisk møte.

Forslag til vedtak:

Rødøy kontrollutvalg oversender forslag til reglement for kontrollutvalg til kommunestyret, men de endringer som fremkom i møtet.

Inndyr, 19. august 2020

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utkast: Reglement for Rødøy kontrollutvalg

Kontrollutvalget

Kontrollutvalget forestår på vegne av kommunestyret det løpende tilsyn med forvaltningen i kommunen. Utvalget påser at revisjonen fungerer på en betryggende måte. Kontrollutvalgets virksomhet reguleres av kommunelovens kapittel 23.

Kontrollutvalget er direkte underordnet kommunestyret, og utøver kontroll og tilsyn på vegne av dette. Kommunestyret kan gi generelle eller spesielle instruksjoner for kontrollutvalgets virksomhet.

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp et hvert forhold ved kommunens virksomhet så lenge dette kan defineres som kontroll eller tilsyn.

Det ligger ikke til kontrollutvalget å vurdere den politiske hensiktsmessigheten av de vedtak som er truffet av politiske organer eller administrasjonen, med hjemmel i delegert myndighet.

Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret eller revisjonen, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører under utvalgets kompetanseområde og om det vil prioritere saken.

1. Valg, sammensetning

1.1. Kontrollutvalget skal ha 5 medlemmer

1.2. Kommunestyret velger selv medlemmer og varamedlemmer til utvalget, og blant medlemmene leder og nestleder.

1.3. Kontrollutvalget skal velges etter formannskapet, men før andre utvalg og nemder

1.4. Utelukket fra valg er ordfører, varaordfører, medlem og vara av formannskap, medlem og varamedlem av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet, og ansatte i kommunen. Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret er likevel valgbare. Utelukket fra valg er også

1.4.1. personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen har eierinteresser i.

1.4.2. personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefelleskap.

2. Kontrollutvalgets ansvar og myndighet

2.1. Kontrollutvalget skal i henhold til kommunelovens § 23-2 påse at:

2.1.1. kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte

2.1.2. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak

2.1.3. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i.

2.1.4. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll).

2.1.5. Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem, jfr forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4.

2.2. Utvalgets ansvar for forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak jfr kommunelovens § 23-3.

2.3. Utvalget skal påse at revisjonen iverksetter granskning der dette er vedtatt av kommunestyret.

2.3.1. Utvalget skal også selv sørge for at det blir foretatt undersøkelser og granskning bl.a. i forbindelse med mistanke om uregelmessigheter og misligheter.

2.4. Kontrollutvalget avgir årlig melding til kommunestyret. I tillegg rapporterer kontrollutvalget til kommunestyret når det er viktig at det blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak.

2.4.1. Kontrollutvalgets leder har tale- og møterett i kommunestyret i saker som utvalget selv har fremmet.

2.5. Utvalget avgir uttalelse til kommunestyret om kommunens regnskaper med revisjonsberetning og andre tilhørende dokumenter.

2.6. Utvalget påser at poster, disposisjoner, og ordninger som ikke får godkjenning, blir fulgt opp og brakt i orden. Utvalget avgir uttalelse i saker det får seg forelagt.

3. Saksbehandlingen i kontrollutvalget

3.1. Utvalget treffer sine vedtak i møte. Det skal føres møtebok over forhandlingene. Utskrift sendes utvalgets medlemmer, kommunestyret, ordfører og revisor. For øvrig gjelder reglene for føring av møtebok, lik kommunestyrets regler.

3.2. Utvalgets møter holdes for åpne dører, men der hvor det foreligger lovpålagt taushetsplikt skal kontrollutvalget vedta å behandle en sak for lukkede dører. Kommuneloven gir hjemmel for at utvalget kan vedta å lukke et møte, dersom 1. hensynet til personvern krever lukking, eller 2. tungtveiende offentlige interesser tilsier lukking. Det er kontrollutvalget selv ved flertallsvedtak eller møtelederen alene som kan bestemme at debatten om å lukke dørene skal skje for lukkede dører. Selve vedtaket (voteringen) skal skje for åpne dører, jf kommunelovens § 11-5.

3.3. Gjennom dette reglement beslutter kommunestyret at kontrollutvalget skal ha adgang til å holde møter som fjernmøte, jfr kommunelovens § 11-7. Større kontroll- og tilsynssaker, som bl.a behandling av rapporter fra forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, og behandling av kommuneregnskapet skal imidlertid gjennomføres som fysisk møte. Jfr kommunelovens §

11-8 kan utvalgets leder beslutte å behandle en sak skriftlig eller i hastefjernmøte hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at et ekstraordinært møte anses som nødvendig

- 3.4. Møter holdes på de tidspunkter som er vedtatt av utvalget selv, eller kommunestyret og ellers når utvalgets leder finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det.
 - 3.4.1. Innkalling til møtet skal sendes ordfører, revisor og utvalgets medlemmer med normalt 7 dagers varsel, og skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles, samt saksdokumenter.
 - 3.4.2. Sakslisten til møtet og andre dokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelig for allmennheten.
 - 3.4.3. Utvalgets leder er møteleder. Ved forfall fungerer nestlederen. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.
 - 3.5. Ordfører har møte- og talerett i utvalget, og kan la seg representere av annet medlem av kommunestyret.
 - 3.6. Revisjonen har møterett og rett til å uttale seg og kan forlange sine uttalelser protokollert.
 - 3.7. Utvalget kan bare treffe vedtak hvis minst halvparten av medlemmene har vært til stede under forhandlingene og avgitt stemme i vedkommende sak.
 - 3.7.1. Vedtak treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.
 - 3.7.2. Utvalget kan treffe vedtak i sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis ikke møteleder eller 1/3 av møtende medlemmer motsetter seg dette.
 - 3.8. Om inhabilitet for utvalgets medlemmer og om fritak for å delta i behandlingen av en sak gjelder bestemmelsene i KommuneLOVEN § 11- 10 tilsvarende.
4. Innhenting av opplysninger
 - 4.1. Kontrollutvalget kan kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.
 5. Sakkyndig bistand
 - 5.1. Utvalget kan gjøre bruk av sakkyndig bistand når dette finnes nødvendig.
 6. Taushetsplikt - offentlighet
 - 6.1. Utvalgets medlemmer og andre møtedeltakere har plikt til å bevare taushet om de konkrete opplysninger i en sak som er taushetsbelagt i lov eller medhold av lov.
 - 6.2. Utvalget må imidlertid sørge for at rapporter og opplysninger som gir nødvendig grunnlag for saksbehandlingen i andre organer, blir meddelt disse.

7. Budsjett

- 7.1. Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet herunder kontrollutvalgets egen aktivitet, kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester i kommunen.
- 7.2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

8. Sekretariat

- 8.1. Kommunen er deltager i Salten kontrollutvalgsservice, som sørger for saksutredning og sekretariatsbistand for kontrollutvalget.

SAK 18/20

Høring – utredning av omdanning og utvidelse av Salten kontrollutvalgsservice

Saksgang:

Kontrollutvalget

Møtedato:

26.08.2020

Vedlegg:

- Salten kontrollutvalgsservice: Utredning: Omdanning til kommunalt oppgavefelleskap - opptak av Rødøy kommune som ny deltager

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalgets sekretariat, Salten kontrollutvalgsservice, er organisert som et samarbeid etter gammel kommunelovs § 27. Ny kommunelov (2018) bestemmer at slike samarbeid må omdannes til Kommunalt oppgavefelleskap (KO) innen høsten 2023.

Rødøy kommune har siden 1.1.2018 kjøpt tjenester av Salten kontrollutvalgsservice, men Rødøy kommunestyre har 26.6.2020 besluttet at de ønsker å gå inn som deltaker når selskapet er omdannet til KO.

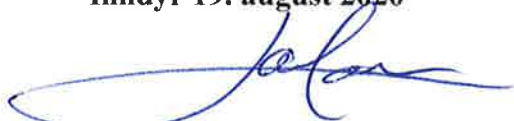
Styret i Salten kontrollutvalgsservice består av et kontrollutvalgsmedlem fra hver av de 9 deltagerkommunene (Beiarn, Bod., Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen og Sørfold. Vedlagt saken er en utredning av omdanningen av samarbeidet til et KO, samt opptak av Rødøy kommune som ny deltager. Styret sender utredningen på høring til kontrollutvalgene i de 9 eierkommunene, i og med at det er kontrollutvalgene som benytter seg av tjenestene som leveres. Høringsfrist er satt til 1. oktober 2020.

Hovedtrekkene i utredningen blir gjennomgått i møtet.

Forslag til vedtak:

1. Rødøy kontrollutvalg viser til oversendt høringsdokument fra styret i Salten kontrollutvalgsservice: Utredning: Omdanning til kommunalt oppgavefelleskap - opptak av Rødøy kommune som ny deltager
2. Rødøy kontrollutvalg sier seg tilfreds med styrets forslag til omdanning av Salten kontrollutvalgsservice til Kommunalt oppgavefelleskap, jfr kommunelovens kapittel 19. Styrets forslag ivaretar i stor grad kontrollutvalgets behov for et effektivt og uavhengig sekretariat.
3. Rødøy kontrollutvalg viser til at utredningen legger opp til at status for Rødøy kommune endres fra et tidsavgrenset tjenestekjøp til å bli fullverdig deltager i Salten kontrollutvalgsservice. Dette er i samsvar med vedtak i Rødøy kommunestyre sak 043/2020 Sekretariatsordning for kontrollutvalget.

Inndyr 19. august 2020

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Salten Kontrollutvalgsservice

UTREDNING:

- 1. OMDANNING TIL KOMMUNALT OPPGAVEFELLESKAP**
- 2. OPPTAK AV RØDØY KOMMUNE SOM NY DELTAGER**

0.0 HOVEDPUNKTER

- Det gjennomføres en omdanning av Salten kontrollutvalgsservice fra et § 27-samarbeid til Kommunalt oppgavefelleskap (ny kommunelov kap 19)
- Utredningen skjer på bakgrunn av overgangsreglene i kommunelovens § 31-2, og det utredes dermed ikke alternative organisasjonsformer, som IKS, Samvirkeforetak etc
- Gjeldende organisering og styring av samarbeidet har over tid vært hensiktsmessig og effektiv.
- Hovedtrekkene i gjeldende vedtekter videreføres derfor. Foreslåtte endringer er særskilt begrunnet.
- Rødøy kommune tas opp som deltager i Salten kontrollutvalgsservice KO
- Styret sender utredningen på høring til kontrollutvalgene som i dag får levert tjenester fra samarbeidet. En oppsummering av høringsuttalelsene tas med i utredningen.

1.0 OMDANNING TIL KOMMUNALT OPPGAVEFELLESKAP

Bakgrunn:

1. Salten kontrollutvalgsservice er et interkommunalt samarbeid opprettet i samsvar med kommunelovens (1992) § 27 for å ivareta funksjon som sekretariat for kontrollutvalgene i kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen og Sørfold. Samarbeidet ble etablert 1. januar 2005.
2. Ny kommunelov (2018) innebærer at 1. organisasjonsformen § 27-samarbeid ikke videreføres, 2. kommunene som er deltager i § 27-samarbeid må innen utgangen av innværende valgperiode omdanne samarbeidet til Kommunalt oppgavefelleskap, jfr ny kommunelov kap 19.
3. Samarbeidet er et eget rettssubjekt, og har siden opprettelsen i 2005 levert tjenester til deltagernes kontrollutvalg. Samarbeidets øverste organ er styret. Hver deltager har en representant i styret, etter vedtektene valgt blant deltagerkommunenes medlemmer av eget kontrollutvalg. Gjeldende organisering og styreform har vist seg hensiktsmessig og effektiv den tid samarbeidet har vært i funksjon.
4. Styret fikk i 2019 en henvendelse fra Nordland fylkeskommune om å bli deltager i samarbeidet. Samarbeidets vedtekter § 2 åpner for at fylkeskommunen kan slutte seg til samarbeidet. Utredningen av dette spørsmålet ble lagt til side høsten 2019 ettersom fylkeskommunen besluttet å bli deltager i et annet sekretariatsselskap.
5. Utredningen gjelder utelukkende en omdanning fra interkommunalt samarbeid til kommunalt oppgavefelleskap. Sekretariatsordning berøres ikke av utredningen i og med at både § 27-samarbeidet og Kommunalt oppgavefelleskap er innenfor samme ordning: interkommunalt samarbeid. Alternative organisasjonsformer innenfor gjeldende sekretariatsordning

(Interkommunalt selskap etter Lov om interkommunale selskaper, eller Samvirkeforetak etter Lov om samvirkeforetak, eller Aksjeselskap) utredes ikke.

Kommunalt Oppgavefelleskap (KO)

Gjeldende kommunelov (1992) inneholder i § 27 en enkel regulering av hvordan kommuner kan samarbeide om å løse felles oppgaver. Samarbeidsformen er lite regulert i loven, og all reguleringen er samlet i én paragraf: To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver. Bestemmelsen videreføres ikke i ny kommunelov (2018), men departementet uttrykker i sin proposisjon at «det er behov for en enkel samarbeidsform for kommuner som ønsker å løse oppgaver i fellesskap». Ny lov kapittel 19 inneholder derfor rammer og regulering for en slik enkel samarbeidsform for kommuner (kapitelet tas med i sin helhet):

§ 19-1. Kommunalt oppgavefelleskap

To eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan sammen opprette et kommunalt oppgavefelleskap for å løse felles oppgaver. Kommunestyrene og fylkestingene vedtar selv å opprette et oppgavefelleskap.

Et oppgavefelleskap kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Oppgavefelleskapet kan likevel gis myndighet til å treffe denne typen vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Oppgavefelleskapets navn skal inneholde ordene kommunalt oppgavefelleskap.

De øvrige kapitlene i denne loven gjelder på tilsvarende måte så langt de passer for oppgavefelleskap.

§ 19-2. Deltakeransvar

Den enkelte deltakeren i et kommunalt oppgavefelleskap har ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av oppgavefelleskapets forpliktelser. Til sammen skal andelene utgjøre oppgavefelleskapets samlede forpliktelser.

Oppgavefelleskapets kreditorer må først gjøre sitt krav gjeldende mot oppgavefelleskapet. Hvis kreditor ikke får dekket kravet sitt innen 14 dager regnet fra påkrav, kan kreditor kreve den enkelte deltakeren for dennes andel av forpliktelsen. En deltaker som helt eller delvis har dekket sin andel av en fordring på oppgavefelleskapet, kan straks kreve tilbake utlegget sitt fra oppgavefelleskapet.

En deltaker som trer ut av oppgavefelleskapet, fortsetter å ha økonomisk ansvar for sin andel av de forpliktelsene oppgavefelleskapet har på det tidspunktet deltakeren trer ut. Det samme gjelder hvis oppgavefelleskapet oppløses.

§ 19-3. Representantskap

Representantskapet er det øverste organet i et kommunalt oppgavefelleskap. Samtlige deltakere skal være representert med minst ett medlem i representantskapet. Hvert kommunestyre eller fylkesting velger selv sine medlemmer og minst like mange varamedlemmer. Hvis ikke noe annet er fastsatt i samarbeidsavtalen, velger representantskapet selv sin leder og nestleder. Det kan fastsettes i samarbeidsavtalen at vervene som leder og nestleder skal gå på omgang mellom deltakerne.

I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform kan kommunestyret eller fylkestinget selv fastsette at rådet skal velge kommunens eller fylkeskommunens medlemmer.

Rådet kan videredelegere denne myndigheten til enkeltmedlemmer av rådet hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget har bestemt noe annet.

Daglig leder i oppgavefellesskapet kan ikke være medlem av representantskapet.

Representantskapets medlemmer og varamedlemmer velges for fire år hvis ikke noe annet er fastsatt i samarbeidsavtalen. Den enkelte deltakeren kan selv når som helst ved nyvalg skifte ut de medlemmene og varamedlemmene som deltakeren selv har valgt. Nye medlemmer og varamedlemmer velges for resten av valgperioden.

Representantskapet kan selv opprette andre organer til styring av oppgavefellesskapet. Representantskapet velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til slike organer.

§ 19-4. Samarbeidsavtale

Når det opprettes et oppgavefellesskap, skal det inngås en skriftlig samarbeidsavtale mellom alle deltakerne i oppgavefellesskapet.

De enkelte kommunestyrene og fylkestingene i alle deltakerkommunene skal selv vedta samarbeidsavtalen og avtaleendringer som gjelder noen av momentene nevnt i fjerde ledd.

Representantskapet i oppgavefellesskapet vedtar selv endringer i de delene av samarbeidsavtalen som gjelder andre forhold enn de som er nevnt i fjerde ledd. Slike endringer vedtas med tilslutning av minst 2/3 av de avgitte stemmene hvis ikke noe annet er fastsatt i samarbeidsavtalen. Det kan fastsettes i samarbeidsavtalen at slike endringer skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv i samtlige deltakerkommuner.

Samarbeidsavtalen skal fastsette

- a) oppgavefellesskapets navn
- b) om oppgavefellesskapet er et eget rettssubjekt
- c) hvor mange medlemmer den enkelte deltakeren skal ha i representantskapet
- d) hvilke oppgaver og hvilken myndighet som er lagt til oppgavefellesskapet
- e) deltakernes innskuddsplikt og plikt til å yte andre bidrag til oppgavefellesskapet
- f) den enkelte deltakerens eierandel i oppgavefellesskapet og ansvarsandel for fellesskapets forpliktelser hvis ansvarsandelen avviker fra eierandelen
- g) om oppgavefellesskapet skal ha myndighet til å ta opp lån
- h) hva oppgavefellesskapet skal rapportere til deltakerne om
- i) hvordan deltakerne kan tre ut av oppgavefellesskapet
- j) hvordan oppgavefellesskapet skal oppløses, blant annet hvem som skal ha ansvaret for at oppgavefellesskapets arkiver blir oppbevart etter at oppgavefellesskapet er oppløst.

Kommuneloven (2018) fastsetter i tillegg bestemmelser om Budsjett, regnskap og årsberetning for interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefellesskap:

§ 14-8. Budsjett, regnskap og årsberetning for interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap

Interkommunalt politisk råd etter kapittel 18 og kommunalt oppgavefelleskap etter kapittel 19 skal utarbeide et eget årsbudsjett innenfor de rammene som er vedtatt av kommunestyret eller fylkestinget i deltakerkommunene. Det skal også utarbeides et eget årsregnskap og en egen årsberetning. Vedtak om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning skal treffes av representantskapet i rådet eller oppgavefelleskapet.

Regnskapet til interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap som ikke er eget rettssubjekt skal innarbeides i kontorkommunens samlede årsregnskap etter § 14-6 første ledd bokstav d.

Departementet kan gi forskrift om årsbudsjettet, årsregnskapet og årsberetningen for interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap, og om unntak fra bestemmelsene om årsbudsjettet, årsregnskapet og årsberetningen.

Ny kommunelov inneholder i tillegg egne overgangsregler for interkommunale styrever etter § 27:

§ 31-2. Overgangsregler for interkommunale styrever etter § 27 i kommuneloven av 1992

Interkommunalt samarbeid som er organisert som et interkommunalt styrever etter § 27 i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner, må være omdannet til et interkommunalt politisk råd etter § 18-1 eller et kommunalt oppgavefelleskap etter § 19-1 senest fire år etter at henholdsvis kapittel 18 og 19 i loven her trer i kraft.

De enkelte kommunestyrene og fylkestingene i alle deltakerkommunene skal selv treffe vedtak om omdanning etter første ledd og vedta samarbeidsavtalen.

Når et interkommunalt styrever blir omdannet etter paragrafen her, blir styrets eiendeler, rettigheter og forpliktelser overført til det nye samarbeidet. Hvis det nye samarbeidet ikke er et eget rettssubjekt, overføres eiendelene, rettighetene og forpliktelsene til én eller flere av deltakerkommunene. Fordringshavere og andre rettighetshavere kan ikke motsette seg overføringen. Overføringen vil i seg selv ikke være grunn til at rettsforholdet opphører.

Når et interkommunalt styrever blir omdannet etter paragrafen her, skal omregistrering i grunnbok og andre offentlige registre skje ved at styrets navn endres i registrene.

Kommunalt Oppgavefelleskap (KO): Endringer og videreføringer sett i forhold til § 27:

Som for § 27-samarbeid skal samtlige deltakerkommuner være representert i det øverste eierorganet i et oppgavefelleskap. Det øverste organet er imidlertid representantskapet, og ikke styret. I et KO er det kommunestyrene selv som oppnevner medlemmer og varamedlemmer til representantskapet. I et § 27-samarbeid er det anledning for at andre enn kommunestyret kan gis anledning til å peke ut styremedlemmer. For Salten kontrollutvalgsservice sin del er det imidlertid gjennom vedtektene bestemt at det er kommunestyret som peker ut styrets medlemmer og dette har vært praktisert siden opprettelsen i 2005.

Det er krav til å ha en skriftlig samarbeidsavtale mellom deltakerne i oppgavefelleskapet med minimum innhold som nevnt i § 19-4 punktene a) – j) over. Samarbeidsavtalen skal vedtas av kommunestyret i deltakerkommunene.

Representantskapet i et KO kan selv opprette andre organer til styring av oppgavefelleskapet, for eksempel og mest praktisk et eget styrever. Bestemmelsen inneholder ingen plikt til å opprette et eget styrever. I så tilfelle vil representantskapet selv være det styrende organet. Salten kontrollutvalgsservice har i tillegg til styret også bestemmelser om opprettelse av et arbeidsutvalg. Arbeidsutvalget har 3

medlemmer, og skal bl.a på vegne av styret påse at virksomheten drives i tråd med sine vedtekter og med styrets vedtak. I tiårsperioden 2010-2019 ble det gjennomført 2 møter i arbeidsutvalget.

Deltakerne i KO vil hefte ubegrenset for oppgavefelleskapets forpliktelser. Dette tilsvarer gjeldende rett for § 27-selskap.

Ved ny kommunelov er det bestemt at det i samarbeidsavtalen om oppgavefelleskapet skal fremkomme om det er et selvstendig rettssubjekt. Utredningen av Salten kontrollutvalgsservice i 2004 la til grunn at samarbeidet ikke skulle være et eget rettssubjekt, men vedtektenes innhold innebærer at samarbeidet er å regne som eget rettssubjekt. Dette legges til grunn i forslag til samarbeidsavtale.

Videre skal det i samarbeidsavtalen fremkomme hvilke oppgaver og myndighet oppgavefelleskapet skal ha, den enkelte deltakers eierandel og ansvarsandel, innskuddsplikt og regler for uttreden og oppløsning av oppgavefelleskapet. Salten kontrollutvalgsservice sine vedtekter inneholder bestemmelser om de nevnte forholdene. Innholdet videreføres i samarbeidsavtalen

Overgangsbestemmelsen

Overgangsreglene inneholder praktiske regler som grunnlag for en enkel omdanning til KO. Reglene innebærer at § 27-samarbeid må omdannes til KO innen 4 år etter at loven trer i kraft. Loven trer i kraft ved konstituering i kommunestyrene etter kommunevalget 2019. Omdanning krever at kommunestyret selv treffer vedtak om omdanning, og samarbeidsavtale. I og med at Salten kontrollutvalgsservice er et eget rettssubjekt vil samarbeidets eiendeler, rettigheter og forpliktelser overføres til det nye samarbeidet.

I utredningen av omdanning fra § 27 til KO legges det til grunn at det skal foregå en omdanning hvor eksisterende drift og organisering tilpasses ny organisasjonsform, i motsetning til en omorganisering til annen mulig organisasjonsform. Med mindre det er åpenbare grunner til endringer, f.eks lovkrav, videreføres innholdet i gjeldende vedtekter.

Økonomi:

Vedtektene fordeler utgiftene de 9 deltagerne imellom på følgende vis:

1. Hver kommune dekker en fast sum som tilsvarer 1/9 av 1/3 av totalutgiftene.
2. Videre dekker hver kommune en sum som tilsvarer sin prosentvise andel av innbyggertallet i de 9 samarbeidskommunene av 1/3 av totalutgiftene
3. I tillegg betaler hver kommune sin relative andel av antall møter som er avholdt i samtlige 9 kommuner av 1/3 av totalutgiftene.
4. I budsjettet for det enkelte år vil en ta utgangspunkt i folketallet pr 1/1 det år budsjettet vedtas samt et estimat for antall møter i den enkelte kommune.
5. Fordelingen av de virkelige utgiftene (regnskapet) foretas med grunnlag i folketallet pr 1/1 i regnskapsåret og virkelig avholdte møter.

Fordelingen er delvis aktivitetsbasert, og prosentvis har utgiftene hatt følgende gjennomsnittlige fordeling deltagerne imellom de siste 3 årene:

Beiarn kommune:	6,3%
Bodø kommune:	30,8%
Fauske kommune:	12,6%
Gildeskål kommune:	8,2%
Hamarøy kommune:	7,2%
Meløy kommune:	10,3%
Saltdal kommune:	8,7%

Steigen kommune: 7,5%

Sørfold kommune: 8,4%

(Fra og med 1.1.2018 leverer Salten kontrollutvalgsservice tjenester til Rødøy kommune v/ kontrollutvalget. Dette faktureres utenom fordeling av utgifter deltagerkommunene imellom.)

Styret behandler årlig budsjett og økonomiplan for virksomheten, senest i styremøte 11. juni 2019 med følgende vedtak:

Styret i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette følgende budsjett for 2020. Totale utgifter for 2020 budsjetteres til kr 1 535 000 og totale inntekter til kr 1 535 000. De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner. Det er i budsjettet lagt til grunn en personalressurs på 1 stilling.

Styret vedtar videre en økonomiplan for perioden 2020-2023 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2020	2021	2022	2023
Totalutgift	1 535 000	1 596 000	1 660 000	1 726 000
Totalinntekt	1 535 000	1 596 000	1 660 000	1 726 000
Deflator	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%

Hovedtyngden av utgifter er direkte tilknyttet sekretariatets virksomhet: lønn, sosiale utgifter, lisenser, kurs, styrehonorar, tjenestekjøp og andre driftsutgifter. Innenfor budsjettet gjennomføres det i tillegg kurs / fagsamlinger for folkevalgte med særskilte tema knyttet til tilsyn og kontroll. Fagsamlingene gjennomføres de første 3 årene i den enkelte valgperiode.

Vertskommunen Gildeskål fører regnskap for § 27-samarbeidet. Det føres ikke eget regnskap, men samarbeidets regnskap utgjør et eget ansvar i vertskommunens regnskap. Gjennom en tjenesteytingsavtale kompenseres Gildeskål kommune for dette arbeidet. Omdanning til KO vil føre til noen endringer vedrørende økonomi:

For det første: I forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 8-3, er det gitt bestemmelser som fra 1.1.2020 medfører at kommunale oppgavefelleskap (og § 27-samarbeid etter gammel kommunelov) må ha eget regnskap.

For det andre må det av denne grunn påregnes utgifter til uavhengig revisjon av det kommunale oppgavefelleskapets regnskap. I og med at § 27-samarbeidet så langt ikke har hatt eget regnskap, har det heller ikke hatt en egen revisjon. Revisjon av vertskommunens regnskap har inkludert samarbeidets regnskap. Utgifter til revisjon må antas å bli av et begrenset omfang.

En omdanning i seg selv har ikke store økonomiske konsekvenser, men trenden for kontrollutvalgsservice er at mengden oppgaver har vært økende over tid. Dette gjelder også for Salten kontrollutvalgsservice.

Egenkapital:

Deltagerkommunene må dekke eventuelle forpliktelser dersom samarbeidet / oppgavefelleskapet selv ikke er i stand til å dekke disse. Samarbeidet har så langt ikke hatt noen egenkapital, men bør ha en egenkapital som er tilstrekkelig til å gi rimelig sikkerhet for at virksomheten selv skal kunne dekke sine forpliktelser, og at deltakerne dermed ikke skal få senere tilleggskrav til å skyte inn midler. Virksomheten kan ikke sies å være særlig risikofyllt. Kostnadene er forutsigbare og preges av oppgaver som er stabile over tid. Inntektene består for det aller meste av honorarer fra deltakerne som fastsettes gjennom en vedtektsfestet fordelingsnøkkel. De største risikofaktorene er endringer i

pensjonsforpliktelser og eventuelt uttreden av deltakere. Ut fra dette synes det hensiktsmessig at virksomheten kan ha en kapital tilsvarende 3 måneders drift. Med dagens driftsnivå tilsvarer dette en samlet innskuddskapital på kr 350 000, i tillegg til avsetning til pensjonsforpliktelser. Per januar 2020 har samarbeidet avsatt kr 140 000 til et bundet fond i vertskommunen.

Eierinnflytelse

Dagens organisering gir hver deltager 1 stemme i det øverste organet (styret) tilsvarende 1/9 av det samlede stemmetallet. Vedtektene (2010 § 5) omtaler eierandel slik at hver deltager blir eier av en forholdsvis andel av verdier anskaffet, basert på vedtektenes fordelingsnøkkel for utgifter.

Basert på en videreføring og tilpasning av gjeldende vedtekter, vil dette innebærer samme stemmevekt ved omdanning til Kommunalt oppgavefelleskap:

Beiarn kommune:	1/9
Bodø kommune:	1/9
Fauske kommune:	1/9
Gildeskål kommune:	1/9
Hamarøy kommune:	1/9
Meløy kommune:	1/9
Saltdal kommune:	1/9
Steigen kommune:	1/9
Sørfold kommune:	1/9

Dersom Rødøy kommune tas opp som medlem, vil hver kommune ha 1/10 stemmevekt i det øverste organet.

Uavhengighet:

Ny kommunelov § 23-7 Sekretariatet, gir bestemmelser om kontrollutvalgssekretariatets uavhengighet: «Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen». Bestemmelsen tilsvarer krav i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner etter kommuneloven (1992). I ny kommunelov kap 7 Valg til folkevalgte organer, gjøres reglene for valg gjeldende for valg til representantskap og andre styringsorganer for et kommunalt oppgavefelleskap (§ 7-2 1. ledd g)). I lovens § 7-3 gis følgende bestemmelse om hvem som er utelukket fra valg:

Utelukket fra valg til organer nevnt i § 7-2 er

- a) fylkesmannen og assisterende fylkesmann
- b) kommunedirektøren i kommunen eller fylkeskommunen og hans eller hennes stedfortreder
- c) kommunalsjefer, etatssjefer og ledere på tilsvarende nivå
- d) sekretærer for kommunestyret eller fylkestinget
- e) den som har ansvaret for regnskapsfunksjonen i kommunen eller fylkeskommunen
- f) de som foretar revisjon av kommunen eller fylkeskommunen
- g) ansatte i sekretariatet som utfører tjenester for kontrollutvalget i kommunen eller fylkeskommunen

- h) ansatte i sekretariatet til kommunerådet eller fylkesrådet som har fått delegert myndighet fra rådet.

Første ledd bokstav b og c gjelder ikke ved valg til underordnede styringsorganer i kommunale oppgavefelleskap.

Medlemmer og varamedlemmer av kontrollutvalget kan ikke velges som

- a) ordfører eller varaordfører
- b) medlem eller varamedlem av formannskap eller fylkesutvalg
- c) medlem eller varamedlem av kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ med beslutningsmyndighet
- d) medlem av kommuneråd eller fylkesråd
- e) medlem eller varamedlem av kommunestyrekomité eller fylkestingskomité.

Ved valg til kommunedelsutvalg kan kommunestyret selv vedta at bare de som er innført i folkeregisteret som bosatt i kommunedelen, er valgbare.

Den som er ansvarlig for regnskapet i et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak, er ikke valgbar til styret i foretaket. Den som er ansvarlig for regnskapet eller foretar revisjon av interkommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefelleskap, er ikke valgbar til representantskapet eller andre styringsorganer for virksomheten.

Bestemmelsene i § 7-3 alene vil ikke sikre sekretariatet den uavhengighet fra kommunens eller fylkeskommunens administrasjon som fastsettes i kommuneloven § 23-7 (2018). Dette fordi bestemmelsens andre ledd innebærer at kommunedirektøren og dennes stedfortreder, samt kommunalsjefer, etatssjefer og ledere på tilsvarende nivå kan velges til «*underordnede styringsorganer i kommunale oppgavefelleskap*», altså f.eks et styre. Et styre i et kontrollutvalgssekretariat besatt med kommunedirektør (rådmenn) etatssjefer el.l vil ikke gi et sekretariat «*uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon*» slik loven krever.

I dagens § 27-samarbeid ivaretas uavhengighet fra kommunenes administrasjoner ved at styret i samarbeidet, herunder styrets arbeidsutvalg, er besatt med medlemmer fra deltagerens kontrollutvalg. I forslag til samarbeidsavtale for KO foreslås videreføring av dette prinsippet ved at den / de som velges til representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice skal være medlem av sin kommunes kontrollutvalg.

Opptak av nye medlemmer i Kommunalt oppgavefelleskap:

Gjeldende vedtekter § 2 *Deltagere* har følgende innhold

Beiarn kommune, Saltdal kommune, Fauske kommune, Sørfold kommune, Steigen kommune, Hamarøy kommune, Meløy kommune, Gildeskål kommune og Bodø kommune er deltakere i samarbeidet.

Nordland fylkeskommune kan slutte seg til ordningen hvis og når de ønsker det.

Med samtykke fra alle deltakere kan andre kommuner opptas i Salten kontrollutvalgsservice. Samarbeidet skal ha det formål å sikre en robust virksomhet og et større faglig miljø.

Med bakgrunn i at fylkeskommunen nylig har valgt å slutte seg til annet sekretariat, synes det ikke aktuelt å videreføre formuleringen om at fylkeskommunen kan slutte seg til Salten kontrollutvalgsservice. Vedtektene åpner imidlertid for at andre kommuner kan tas opp som medlemmer med samtykke fra de øvrige deltagerne. Det foreslås videreført i samarbeidsavtalen at andre kommuner kan tas opp som medlemmer.

Dagens vedtekter lister opp dagens deltakerkommuner, og krever samtykke fra alle deltakere for at andre kommuner skal kunne tas opp i samarbeidet. Dette videreføres i Samarbeidsavtale for Kommunalt oppgavefelleskap.

2.0 OPPTAK AV RØDØY KOMMUNE SOM NY DELTAGER

Bakgrunn:

1. Rødøy kommune har 19.12.2019 sendt følgende henvendelse til Salten kontrollutvalgsservice:
Kommunestyret i Rødøy har gjort et retningsvalg gjennom å skifte fra Helgeland til Salten regionråd. Til dette ligger også flere regionale samarbeid. Salten-kommunene er deltagere i Salten kontrollutvalgsservice som er et samarbeid etter tidligere kommunelov § 27. Vi er kjent med at det skal startes en prosess med omdanning til kommunalt oppgavefelleskap etter ny kommunelov. Det vil være naturlig at vi utreder deltagelse i dette oppgavefelleskapet parallelt, slik vi unngår at alle kommunene må behandle en ekstra sak om å ta inn Rødøy som ny kommune dersom det skulle bli aktuelt.

Vi ber om at det settes i gang en saksutredning for å vurdere hvordan Rødøy kommune skal organisere sekretariat for kontrollutvalget for fremtiden. Dersom kommunestyret velger å gå inn i Salten kontrollutvalgsservice bør det kunne skje i forbindelse med omdanningen. Dersom kommunen velger å kjøpe tjenester, kan en anbudsprosess komme på et senere tidspunkt.

2. Rødøy kommune har de siste årene vedtatt tilslutning til en rekke samarbeid med de øvrige 9 kommunene i Salten:

Dette gjelder:

- Salten regionråd (fra 1.1.2018)
- Salten kultursamarbeid (fra 1.1.2018)
- Felles ansvar i Salten (fra 1.1.2018)
- Salten friluftsråd (fra 1.1.2019)

Rødøy har i tillegg vedtatt å slutte seg til Trainee Salten, og Digital infrastruktur og smartere Salten. Kommunen har igangsatt en utredning av deltagelse i Iris Salten IKS, og har vedtatt å slutte seg til RKK Salten KO.

Rødøy kommune er godt integrert i store og små interkommunale samarbeid med de øvrige Saltenkommunene. Det legges derfor til grunn at tilslutning til Salten kontrollutvalgsservice er kurant for de øvrige 9 deltagerkommunene.

Rødøy kommune har etter anbud og siden 1.1.2018 hatt Salten kontrollutvalgsservice som leverandør av tjenester til sitt kontrollutvalg. En omlegging til deltagelse i interkommunalt samarbeid forutsetter at Rødøy gjør vedtak om å delta i interkommunal ordning for sekretariat. Arbeidet med utredning av dette spørsmålet er igangsatt, med et settesekretariat.

3. Økonomi: Rødøy kommune betaler i dag en pris for leverte tjenester med bakgrunn i avtalen som er inngått. For Salten kontrollutvalgsservice sin del vil endring fra pris for leverte tjenester til at Rødøy inngår i den ordinære utgiftsfordelingen gi lite utslag.

Salten Kontrollutvalgsservice

KOMMUNALT OPPGAVEFELLESKAP: SAMARBEIDSAVTALE (vedtatt dato)

(utkast – uten Rødøy)

§ 1 Navn – organisering

Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap er et kommunalt oppgavefelleskap som er opprettet med hjemmel i lov av 18. juni 2018 nr 83 om kommuner og fylkeskommuner kap 19. Selskapet er et eget rettssubjekt.

§ 2 Eierandel og deltageransvar

Deltagerkommunenes eierandel i oppgavefellesskapet er fastsatt som følger:

Beiarn kommune:	1/9
Bodø kommune:	1/9
Fauske kommune:	1/9
Gildeskål kommune:	1/9
Hamarøy kommune:	1/9
Meløy kommune:	1/9
Saltdal kommune:	1/9
Steigen kommune:	1/9
Sørfold kommune:	1/9

Deltagerkommunenes ansvarsandel i oppgavefellesskapet er fastsatt som følger:

En forholdsmessig andel av ansvaret basert på tidsrom for medlemskap, og basert på utgiftsfordeling i § 8.

§ 3 Representantskapet

Det øverste organ for oppgavefellesskapet er representantskapet. Representantskapet består av en representant valgt fra hver kommune, med personlig vararepresentant. Disse velges av det respektive kommunestyre og blant kontrollutvalgets medlemmer.

Representantskapet skal selv behandle:

- Årsmelding og årsregnskap. I årsmeldingen skal det rapporteres følgende
 - Representantskapets, eventuelt styrets sammensetning, aktivitet, og godtgjørelser
 - Antall ansatte, daglig leders navn og avlønning
 - Redegjørelse om de forhold som er nevnt i krav til årsberetning etter kommunelovens § 14-7
- Overordnet plan og budsjettamme for virksomheten de påfølgende 4 år. Det forutsettes at kommunene innarbeider dette i påfølgende årsbudsjett og økonomiplan.
- Budsjettforslag for neste år. Forslaget skal ikke gå utover budsjettammene som ligger i den fireårige rammeplanen, med mindre samtlige eierkommuner samtykker.
- Valg av representantskapets leder og nestleder
- Valg av styre, styreleder og styrets nestleder, dersom det oppnevnes et styre.

§ 4 Styret

Styret velges av representantskapet. Representantskapet fastsetter antall medlemmer med personlige varamedlemmer til styret. Representanter for de ansatte i selskapet har tilsvarende møterett som etter kommunelovens § 13-4.

Styret skal på vegne av representantskapet påse at virksomheten drives i tråd med sine vedtekter og med representantskapets vedtak.

Styret fører tilsyn med sekretariatsleder og har instruksjonsmyndighet overfor denne. På vegne av representantskapet utøves løpende arbeidsgiverfunksjon i forhold til sekretariatsleder.

Styret oppretter og nedlegger stillinger innenfor gitt budsjettamme. Styret tilsetter sekretariatsleder og øvrige faste stillinger ved Salten kontrollutvalgsservice, og har ansvar for lokale lønnsforhandlinger, og ser til at gjeldende tariff- og avtaleverk blir fulgt.

Styret kan utarbeide retningslinjer og instruksjoner til sekretariatsleder.

Dersom representantskapet ikke velger styre, skal oppgavene i § 4 ivaretas av representantskapet selv.

§ 5 Kontorsted

Salten kontrollutvalgsservice sitt kontorsted skal være lokalisert i en av de 9 kommunene nevnt i § 2. Representantskapet fastsetter kontorsted.

§ 6 Formål og ansvarsområde

Salten kontrollutvalgsservice skal utføre sekretariatsfunksjonen for deltakernes kontrollutvalg, jfr. kommunelovens § 23-7 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Oppgavefellesskapet skal gi

deltagernes kontrollutvalg effektiv og kompetent bistand og skal arbeide for å bli en foretrukket leverandør av tjenester til andre kontrollutvalg i fylket.

§ 7 Innskuddsplikt

(Avklares etter opprettelse av eget regnskap for Salten kontrollutvalgsservice)

§ 8. Økonomi - fordeling av utgifter.

1. Hver kommune dekker en fast sum som tilsvarer 1/9 av 1/3 av totalutgiftene.
2. Videre dekker hver kommune en sum som tilsvarer sin prosentvise andel av innbyggertallet i de 9 samarbeidskommunene av 1/3 av totalutgiftene
3. I tillegg betaler hver kommune sin relative andel av antall møter som er avholdt i samtlige 9 kommuner av 1/3 av totalutgiftene.
4. I budsjettet for det enkelte år vil en ta utgangspunkt i folketallet pr 1/1 det år budsjettet vedtas samt et estimat for antall møter i den enkelte kommune.
5. Fordelingen av de virkelige utgiftene (regnskapet) foretas med grunnlag i folketallet pr 1/1 i regnskapsåret og virkelig avholdte møter.

§ 9 Representantskapets møter

Møtene ledes av representantskapets leder. Representantskapet er vedtaksført når minst halvparten av representantene er til stede, og fatter vedtak med simpelt flertall. Ved votering i representantskapet skal hver stemme telle likt. Ved stemmelikhet teller leders stemme dobbelt.

Representantskapets leder sørger for at det blir ført protokoll fra møtene.

Den enkelte kommune dekker utgifter til egen representant i representantskapet. Dersom det ikke oppnevnes eget styre, dekker Salten kontrollutvalgsservice utgifter til representantskapet som styre i forbindelse med møter.

§ 10 Sekretariatsleder

Sekretariatet skal ha en daglig leder, benevnes sekretariatsleder, som skal forestå den daglige ledelsen av sekretariatet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret gir.

Sekretariatsleder administrerer virksomheten og har ansvaret for at enhver arbeidsoppgave utføres i overensstemmelse med gjeldende lover, forskrifter, bestemmelser og de i henhold til de vedtak som er fattet av representantskap og styre.

Sekretariatsleder er styrets sekretær og saksbehandler, og rapporterer til styret.

Sekretariatsleder har tale- og forslagsrett i styrets møter, dersom ikke styret i enkeltsaker vedtar at sekretariatsleder ikke skal møte.

Sekretariatsleder er de øvrige ansattes nærmeste overordnede, og utøver det daglige arbeidsgiveransvar innenfor delegerede fullmakter. Sekretariatsleder gis anvisningsmyndighet.

Regninger som gjelder sekretariatsleder skal anvises av styreleder.

§ 11 Regnskap og revisjon

Regnskapet for Salten kontrollutvalgsservice føres av kompetent regnskapsfører. Representantskapet velger revisor.

§ 12 Endringer i samarbeidsavtalen og oppsigelse av deltagelse i oppgavefelleskapet

Samarbeidsavtalen kan endres dersom samtlige kommuner gjør likelydende vedtak etter forslag fra representantskapet eller en av kommunene. Dersom det ikke er enighet mellom deltagerne om endringer, skal det umiddelbart startes forhandlinger om ny samarbeidsavtale som først kan iverksettes når det er enighet.

En kommune kan si opp samarbeidsavtalen ved å sende skriftlig oppsigelse til styret med 1 års oppsigelsestid, regnet fra 31.12 det året avtalen sies opp. Dersom samtlige kommuner er enige, kan det eventuelt avtales kortere oppsigelsestid.

Eiendeler og heftelser for økonomiske forpliktelser skal fordeles mellom kommunene ut fra bestemmelsene om generell utgiftfordeling i § 6.

§ 13 Arkiv

Salten kontrollutvalgsservice skal holde arkiv i samsvar med lov og forskrift på området. Det skal føres egen arkivdel for hvert kontrollutvalg. Ved enkeltstående kommunes utreden av oppgavefelleskapet skal avsluttet arkiv for hvert kontrollutvalg sendes til den respektive kommune. Det samme gjelder ved oppløsning av oppgavefelleskapet. Ved oppløsning skal arkiv for selve selskapet / oppgavefelleskapets sendes til Interkommunalt Arkiv i Nordland.

§ 14 Iverksettelse

Salten kontrollutvalgsservice KO er etablert og samarbeidet satt i verk fra og med 1. januar 2020. Endringer i samarbeidsavtalen iverksettes fra det tidspunkt eierkommunene bestemmer, eventuelt på det tidspunkt alle kommunene har vedtatt endringen.

Vedtektene er gyldig fra og med dato.måned.2020, etter følgende vedtak i deltagende kommuner:

Meløy kommunestyre sak xx/20,	vedtatt dd. måned 2020.
Bodø bystyre sak PS 20/xx,	vedtatt dd. måned 2020.
Steigen kommunestyre sak xx/20,	vedtatt dd. måned 2020.
Saltdal kommunestyre sak xx/20,	vedtatt dd. måned 2020.
Fauske kommunestyre sak xx/20,	vedtatt dd. måned 2020.
Gildeskål kommunestyre sak xx/20,	vedtatt dd. måned 2020.
Sørfold kommunestyre sak xx/2020,	vedtatt dd. måned 2020.
Beiarn kommunestyre sak xx/20,	vedtatt dd. måned 2020.
Hamarøy kommunestyre sak xx/20,	vedtatt dd. måned 2020.

SAK 19/20

Budsjett for kontroll og tilsyn 2021

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
26.08.2020

Vedlegg:

- Ingen

Bakgrunn for saken:

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 pålegger kontrollutvalget å utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen omfatter revisor, kontrollutvalg og sekretariat.

Utgifter til revisjon

Når det gjelder revisjon kjøper Rødøy kommune denne tjenesten hos Deloitte. Avtale om revisjon er inngått for perioden 1.7.2018 - 31.12.2021, der kommunen har rett til forlengelse i 1,0 + 1,0 år. Det er inngått avtale med grunnlag i Deloittes tilbud til en samlet årspris på kr 696 100, som i hovedsak gjelder

- Regnskapsrevisjon (kommune og menighet)

- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

Den konkrete utgiften i 2021 vil avhenge av bestilling og fremdrift for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. På bakgrunn av avtalt pris legges det til grunn en utgift til revisor med cirka kr 700 000 i 2021

Utgifter til sekretariat

Salten kontrollutvalgsservice har avtale med kommunen om å være sekretariat for kommunens kontrollutvalg. Kommunestyret har i sak 43/2020 besluttet å gå inn som deltager / eier i Salten kontrollutvalgsservice, så snart omdanning til Kommunalt oppgavefelleskap er gjennomført. Endelig dato for dette er ikke avklart, og inntil videre legges det til grunn utgifter i samsvar med inngått avtale. Fast årlig pris for tjenesten utgjør kr 64 000. I tillegg er det avtalt en timepris kr 504 for særskilte utredninger inntil 40 timer per år, tilsvarende inntil kr 20 000 per år. Behovet for særskilte utredninger vil kunne variere fra år til år.

Kontrollutvalgets egne utgifter

For 2020 ble det fra kontrollutvalgets side budsjettet med kr 70 000 til kontrollutvalgets egne utgifter (kurs og opplæring, møtegodtgjørelse og andre driftsutgifter). Dette var en økning fra tidligere år begrunnet med at det i begynnelsen av ny valgperiode vil være noe større behov for opplæring / kurs for de nyvalgte medlemmene. Grunnet pandemisituasjonen er det så langt i 2020 ikke gjennomført opplæring, pluss at utgiftene blir noe redusert grunnet bruk av fjernmøter. Det foreslås at det for 2021 settes av de samme kr 70 000 til kontrollutvalgets egne utgifter.

Alle tall er basert på forventet aktivitet. Endret aktivitet kan medføre endret utgiftsnivå. Oppsummert utgjør forslag til budsjett til kontroll og tilsyn følgende:

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 700 000
Sekretærbistand	Kr 84 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 70 000
Sum	Kr 854 000

Utgifter til revisor og sekretariat budsjetteres på grunnlag av forventet omfang av ordinært revisjons- henholdsvis sekretariatsarbeid gjennom året. Det er ikke satt av egne midler til kontrollutvalgets disposisjon dersom det skulle oppstå behov for større granskninger eller utredninger utenom dette. Dersom et slikt behov skulle oppstå, så må man i det enkelte tilfelle be kommunestyret om midler.

Forslag til vedtak:

Rødøy kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2021 foreslås budsjettet til kr 854 000.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 700 000
Sekretærbistand	Kr 84 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 70 000
Sum	Kr 854 000

Inndyr 19. august 2020

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lars Hansen', with a long horizontal flourish extending to the right.

Lars Hansen
Sekretariatsleder

SAK 20/20

Orienteringer

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
26.08.2020

Vedlegg:

- a) Rødøy kommunestyre 26.06.2020: Utskrift fra sak 043/2020: Kontrollutvalget: Sekretariatordning for kontorllutvalget
- b) Kommunale- og moderniseringsdepartementet 4. august 2020: Svar på spørsmål om tolkning av kommuneloven § 23-5

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn.

Vedlegg b) er svar fra departementet på spørsmål som Forum for Kontroll og Tilsyn har stilt om forståelsen kommunelovens § 23-5: «*Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.*»

Inndyr, 19. august 2020

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift av møteprotokoll

for Rødøy kommunestyre i møte onsdag den 26.06.2020, Rødøy rådhus
Av 17 medlemmer var 17 tilstede (medregnet møtende varamedlemmer)

Salten kontrollutvalgsservice

Dato 5-8-2020

Jnr. 20/731

Arkiv nr. 39

Hjemmel u off:

(A)

Sak 043/2020: KONTROLLUTVALGET: SEKRETARIATORDNING FOR KONTROLLUTVALGET
Jf. saksutredning 13920

Kontrollutvalgets innstilling:

Rødøy kommunestyre går inn som deltaker i Salten kontrollutvalgsservice når selskapet er omdannet til kommunalt oppgavefelleskap.

Vedtak:

Som innstillingen. Enstemmig.

Rett utskrift bekreftes

Rødøy kommune, formannskapskontoret den 26.06.2020

June Vibeke Seljevoll
June Vibeke Seljevoll, konsulent

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 5.8.2020
Jnr. 20/733 b
Arkiv nr. 411-420 2 e
Hjemmel u off:

Forum for Kontroll og Tilsyn
Postboks 41 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/2919-3

4. august 2020

Svar på spørsmål om tolkningen av kommuneloven § 23-5

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til brev 20. mai 2020 vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5 andre setning. I brevet spør dere om bestemmelsen innebærer at kommunedirektøren kun skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder gjennomførte kontroller, eller om han eller hun også skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder

- valg av revisjonsordning og revisor,
- valg av sekretariat for kontrollutvalget,
- budsjettforslag for kontroll og tilsyn, og/eller
- årsmeldinger for kontrollutvalget.

Dere spør også om hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren etter bestemmelsen.

Departementet vil i det følgende besvare spørsmålene deres.

Hvilke saker kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i

Generelle kommentarer

Det framgår av kommuneloven § 23-5 at

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

En naturlig språklig forståelse av ordlyden i § 23-5 andre setning er at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler enhver sak som skal oversendes til kommunestyret. Isolert sett synes bestemmelsen dermed å legge opp til at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i alle saker der kontrollutvalget skal oversende saken til kommunestyret, uavhengig av hva saken dreier seg om.

Dersom man ser bestemmelsen i sammenheng med første setning, kan man forstå den som at kommunedirektørens uttalellesrett er begrenset til saker der kontrollutvalget skal rapportere om "resultatene av sitt arbeid". Formuleringen "sitt arbeid" er ikke begrenset til gjennomførte kontroller. En slik forståelse av ordlyden utelukker derfor heller ikke at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i forbindelse med andre typer rapporteringer til kommunestyret.

Forarbeidene til bestemmelsen er ikke helt tydelige på hvilke typer saker som skal forelegges kommunedirektøren. Det framgår av merknaden til bestemmelsen i Prop. 46 L (2017–2018) side 405 at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder "gjennomførte kontroller". At forarbeidene bruker formuleringen "gjennomførte kontroller" kan indikere at det kun er i forbindelse med rapporteringer om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller at plikten til å forelegge saken for kommunedirektøren inntreffer.

Departementet mener likevel at man ikke bør legge for mye vekt på at forarbeidene bruker formuleringen "gjennomførte kontroller". Etter ordlyden til bestemmelsen skal kommunedirektøren gis uttalellesrett i saker som "skal" oversendes til kommunestyret. Saker som "skal" oversendes til kommunestyret vil naturligvis omfatte alle saker som etter § 23-5 første setning eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon skal oversendes. Etter forskriften har kontrollutvalget ikke bare plikt til å rapportere til kommunestyret om gjennomførte kontroller, men også om enkelte andre forhold. For eksempel følger det av forskriften § 3 at kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret dersom regnskapsrevisorens påpekninger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 ikke blir rettet eller fulgt opp.

Departementet kan ikke se at ordlyden og forarbeidene samlet sett gir tilstrekkelige holdepunkter for å fastslå at kommunedirektøren kun skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder gjennomførte kontroller. Dersom det var lovgivers intensjon å begrense kommunedirektørens uttalellesrett på denne måten, er det nærliggende at dette ville kommet klarere fram av både ordlyden og forarbeidene til bestemmelsen.

Departementet vil også vise til at bestemmelsen i § 23-5 andre setning er en ren videreføring av kommuneloven av 1992 § 77 nr. 6 andre setning, se merknaden til bestemmelsen i Prop. 46 L (2017–2018) side 405. Forarbeidene og tolkningsuttalelsene til § 77 nr. 6 er dermed også relevante for forståelsen av § 23-5. I en tolkningsuttalelse fra 2010 (10/9262-ERA) la departementet til grunn at plikten til å forelegge saker for kommunedirektøren etter § 77 nr. 6 andre setning i hvert fall omfattet de sakene som kontrollutvalget skulle rapportere til

kommunestyret etter den tidligere kontrollutvalgsforskriften. Denne forskriften er nå erstattet av forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Departementet legger derfor til grunn at § 23-5 andre setning innebærer at kommunedirektøren iallfall skal gis anledning til å uttale seg i saker som etter § 23-5 første setning eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon skal oversendes til kommunestyret. Det vil si at kommunedirektøren iallfall skal gis anledning til å uttale seg i saker som gjelder "resultatene" av kontrollutvalgets "arbeid", og i saker som etter forskriften §§ 3, 4 eller 5 skal oversendes.

Videre kan det også tenkes tilfeller der det ikke følger av lov eller forskrift at en sak skal oversendes til kommunestyret, men der saken likevel skal oversendes. Dette kan for eksempel være aktuelt der kommunestyret eksplisitt har bedt kontrollutvalget om at saken skal oversendes, eller der kontrollutvalget selv har bestemt at saken skal oversendes. Når det gjelder denne typen saker, legger departementet til grunn at spørsmålet om kommunedirektøren skal gis uttalelsesrett, vil avhenge av innholdet i saken. Departementet viser til at § 23-5 andre setning må ses i sammenheng med det alminnelige prinsippet om at en sak skal være så godt opplyst som mulig før et vedtak treffes. Man må derfor blant annet se hen til om en uttalelse fra kommunedirektøren kan bidra til å opplyse saken før kontrollutvalget skal behandle den.

Valg av revisjonsordning og revisor, og valg av sekretariat for kontrollutvalget

Det følger av § 24-1 tredje ledd at kommunestyrets vedtak om valg av revisjonsordning og revisor skal treffes etter innstilling fra kontrollutvalget. Videre følger det av § 23-7 sjette ledd at kommunestyrets vedtak om sekretariat for kontrollutvalget skal treffes etter innstilling fra kontrollutvalget. Bestemmelsene sier ikke noe om hvorvidt kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker.

Som nevnt følger det av § 23-5 andre setning, jf. første setning, at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder "resultatene" av kontrollutvalgets "arbeid". Når kontrollutvalget avgir innstilling til kommunestyret om valg av revisjonsordning og revisor, eller om valg av sekretariat for kontrollutvalget, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av kontrollutvalgets arbeid. Dette tilsier at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker.

Departementet vil vise til at både revisor og sekretariatet for kontrollutvalget skal være uavhengig av kommunens administrasjon. Dette skyldes at revisor har en viktig oppgave i å føre kontroll med administrasjonen. Videre har sekretariatet for kontrollutvalget en viktig oppgave i å forberede saker for kontrollutvalget, og i å påse at kontrollutvalgets vedtak blir iverksatt. At revisor og sekretariatet for kontrollutvalget skal være uavhengige av administrasjonen tilsier at kommunedirektøren ikke bør gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget skal behandle saker som gjelder valg av revisor og sekretariat. De

hensynene som begrunner at kommunedirektøren skal gis uttalelsesrett, vil etter departementets vurdering ikke gjøre seg gjeldende i denne typen saker.

Departementet er etter dette av den oppfatning at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder valg av revisor og revisjonsordning, og valg av sekretariat for kontrollutvalget.

Budsjettforslag for kontrollarbeidet

Det følger av forskriften § 2 at kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.

Når kontrollutvalget oversender forslag til budsjett for kontrollutvalget i kommunen, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av kontrollutvalgets arbeid, jf. § 23-5 første setning. Dette tilsier at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker.

Kommunedirektøren har ansvar for det samlede budsjettet i kommunen. Det kan derfor argumenteres for at en uttalelse fra kommunedirektøren kan bidra til å opplyse saken før kontrollutvalget skal behandle den. På den andre siden vil departementet vise til at budsjettet for kontrollarbeidet har direkte betydning for omfanget av kontrollen med kommunens administrasjon. Departementet mener derfor at gode grunner tilsier at kommunedirektøren ikke bør gis anledning til å uttale seg i denne typen saker.

Departementet er etter dette av den oppfatning at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder budsjettforslag for kontrollarbeidet.

Årsmeldinger for kontrollutvalget

Spørsmålet om kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg om årsmeldinger som skal oversendes til kommunestyret, vil etter departementets vurdering avhenge av årsmeldingens innhold. Dersom årsmeldingen inneholder opplysninger om resultater av kontrollutvalgets arbeid, legger departementet til grunn at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg i saken, jf. § 23-5 første setning. Departementet viser til drøftelsene over og våre tidligere vurderinger i sak 10/9262-ERA.

Hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren

Når det gjelder spørsmålet om hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren etter § 23-5 andre setning, vil departementet vise til at bestemmelsen bare fastslår at kommunedirektøren skal "gis anledning" til å uttale seg. Bestemmelsen sier ikke noe om hvem som skal innhente uttalelsene fra kommunedirektøren. Departementet legger derfor til grunn at det er opp til kontrollutvalget i den enkelte kommune å avgjøre hvordan dette skal gjøres. En praktisk løsning kan være at sekretariatet for kontrollutvalget forelegger saken for kommunedirektøren som en del av sin saksforberedelse, jf. forskriften § 7.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Signe Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

SAK 21/20

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
26.08.2020

Vedlegg:

- Ingen

Forslag til vedtak:

Inndyr, 19. august 2020

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget